

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТИЛЬОВЕ СОЛЬФЕДЖІО»

АНОТАЦІЯ КУРСУ. Навчальна дисципліна «Стильове сольфеджіо» є важливим практичним компонентом циклу загальних історико-теоретичних дисциплін та нерозривно поєднана з обов'язковим навчальним компонентом — дисципліною «Історія та теорія музики». Новизною дисципліни «Стильове сольфеджіо» є практичне втілення знань стилістики різних епох у виконавських інтерпретаціях; практичне знайомство з різноманітними композиторськими техніками; опанування особливостей виконавських прийомів, що характерні творам різних стилів (епох, композиторських шкіл, конкретних композиторів).

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах цього курсу здобувачі кваліфікаційного рівня «Бакалавр» формують загальні та фахові компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. А саме — навички міжособистісної взаємодії, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва, здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності, здатність оперувати професійною термінологією, здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків, здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС — 16, Курс I — III, Семестр 1 — 6, загальний обсяг — 480 годин, з них практичних — 222 години, самостійних — 258 годин.

МЕТА КУРСУ — всебічний розвиток активного професійного музичного слуху, пам'яті, творчих здібностей, музичного і аналітичного мислення, вокально-виконавчих навичок студентів; накопичення інтонаційно-стилістичного багажу; розуміння стилістичних особливостей музичних творів; практичне втілення знань стилістики різних епох у виконавських інтерпретаціях.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною. Після закінчення курсу здобувач повинен вміти:

- аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Стильове сольфеджіо» вивчається з першого семестру першого курсу та є вибіркоким навчальним компонентом.

Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання, отримані на попередньому освітньому рівні (в рамках повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший бакалавр»), а саме — знання музичної термінології та базових закономірностей музичного мистецтва, володіння музичним інструментом (фортепіано), техніками одноголосного та багатоголосного співу, читання з листа, транспозиції, акомпанементу, запису музики на слух тощо.

Дана дисципліна є важливою для успішного оволодіння знаннями в рамках обов'язкових фахових дисциплін («Фах», «Історія та теорія музики», «Аналіз музичних творів») та вибіркових освітніх компонентів (як, наприклад, «Сучасна українська музика», «Розшифровка фольклору» тощо).

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Стильового сольфеджіо» реалізується у вигляді практичних аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Протягом періоду вивчення дисципліни «Стильового сольфеджіо» застосовуються наступні методи навчання: інтерактивний метод, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрово-стильового аналізу, метод багатоголосного співу, метод слухової атрибуції, сенсорно-моторний метод, повідомлюючий та метод наслідування, проблемний метод, метод програмованого навчання, метод музичних узагальнень, мотиваційний метод.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Стильовий блок 1. Стильові складнощі в інтонаційній, ладовій та композиційній структурах в музиці середньовіччя

Стильовий блок 2. Музична мова, художні засоби в мистецтві XV–XVI століть.

Стильовий блок 3. Бароко — «єдність та боротьба протилежностей»: теорія афектів і генерал-басу. Стильові характеристики, норми, закономірності музичної системи бароко.

Стильовий блок 4. Засоби музичної мови в їх виразних та формотворчих компонентах в музиці віденського класицизму.

Стильовий блок 5. Індивідуалізація художніх засобів у музиці епохи романтизму.

Стильовий блок 6. Імпресивні та експресивні риси європейської музики другої половини XIX століття.

Стильовий блок 7. Перехідні явища європейської музики кінця XIX – початку XX століть».

Стильовий блок 8. Авторські стилі в музиці XX століття.

Стильовий блок 9. «Фольклор і українська композиторська школа.

Стильовий блок 10. Музична мова в формах XX–XXI століть.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Вивчення дисципліни передбачає проведення поточного, рубіжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється за кожним завданням в межах модулів — індивідуально та колективно. Перевіряються завдання, виконувані в аудиторії,

і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Здобувач, відповідно до робочої програми дисципліни «Стильове сольфеджіо» та рівня групи, виконує форми роботи, передбачені в кожному стильовому блоці, і захищає їхні результати у встановлені терміни.

Методи усного контролю: спів одноголосних та багатоголосних творів (із супроводом та a cappella), інтонаційних вправ, гармонічних зворотів. Під час виконання музичних творів обов'язково враховується метод стильової відповідності.

Методи письмового контролю: написання тембрових диктантів, диктантів з пропущеними фрагментами у партитурі, самодиктантів, виконання творчих вправ — створення другого чи третього голосу до наданої мелодії, розвиток теми (ритмічне збільшення, зменшення, ракохід, інверсія тощо), дописування мелодії, маленьких п'єс з жанровою фактурою, створення мелодії на задану гармонію, написання музичного твору у запропонованому стилі (початковий мотив або фраза надається).

Семестровий контроль відбувається наприкінці кожного семестру (I – V семестр). У разі активної роботи здобувача протягом семестру та виконання всіх завдань відбувається автоматичне нарахування балів. В іншому випадку (пропуски занять, відсутність виконаних робіт, незадоволеність власними результатами) – форми семестрового контролю визначаються індивідуально на потребу здобувача / викладача у встановлені терміни.

Підсумковий контроль проводиться з метою визначення результатів навчання та здійснюється за необхідністю або бажанням здобувача / викладача у формі заліку у бму семестрі у терміни, встановлені навчальним планом. Критерії до підсумкового контролю визначаються додатково у відповідності до рівня групи.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Активна участь здобувачів у навчальному процесі заохочується додатковими балами.
- Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин.
- Пропущені практичні заняття зараховуються шляхом самостійного опрацювання студентом деяких завдань (спів з листа, вивчення одноголосних та багатоголосних музичних творів, самодиктантів, виконання творчих завдань тощо) із наступною перевіркою за розкладом консультацій викладача.